

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovori.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 30.

V Mariboru, dne 25. julija 1901.

* * * * *
BRALNO DRUŠTVO
pri
S. A. Anzele
Posamezni listi dobe
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznalja se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoludne.

Tečaj XXXV.

Slovenci, na dan!

Sramota je za gospodarja, ako ni tako samostalen, da bi v svojih gospodarskih rečeh imel lastno prepričanje in lastno razsodbo. Sramota, ako mu v njegovih lastnih zadevah zapovedujejo drugi ljudje.

Takšna sramota je tudi, ako na slovenski zemlji ni Slovenec zapovedujejoč in vladajoč gospodar. In v premnogih slučajih je tako! Če pridejo skupaj zagrizeni nemškutarji in Slovenci, ki znajo tudi nemški, kdo se uda z občevalnim jezikom? Slovenci so tako mehki ter se uklonijo vsakemu nemškutarju. Slovenec, kje je tvoj ponos? Zakaj padaš vsakemu človeku pred kolena? Zakaj pripogibaš pred vsakim človekom po nepotrebem svoj hrbot? Slovenec, kje je vendar tvoj ponos? Na slovenski zemlji naj se razlega le slovenski jezik, le on naj bo v vsakem društvu gospodar. Sramota je, ako na slovenski zemlji ni Slovenec merodajen gospodar!

V mnogih občinah vladajo naši narodni nasprotniki. Slovenci, pomislite, na slovenski zemlji se oblasteno šopirijo naši narodni nasprotniki! Vaša je zembla, vaša je večina v občini, toda vi ne znate vzeti vajeti v roke, vi se ne znate sami vladati. Sramota, tisočkratna sramota! Stopite skupaj, slovenski možje, in pri prihodnjih volitvah izbrišite ta madež iz vaše občinske zgodovine! Toda vi pravite, da nimate med Slovenci sposobnega moža za uradovanje. Tega ne govorite, to ni res! Slovenec je prebrisane glave in na županovanje in uradovanje se navadi lahko. Mladenci, na vas je, da se take

besede več ne slišijo na slovenski zemlji. Učite se občinskih postav, da jih boste imeli v mezincu, kadar postanete občinski volilci. Slovenec mora biti na lastni zemlji svoj gospodar!

Ali ni to sramota, da še po mnogih krajih nimate slovenskih trgovcev in slovenskih obrtnikov? Povsodi vas je dovolj, da vzdržite vsaj enega trgovca in za vsako stroko vsaj enega obrtnika. Toda vi se nič ne bri gate za take stvari. Glejte nasprotnike, kako se gibljejo. Več življenja morate imeti, več podjetnosti. Ah, tako čil in čvrst narod kakor je slovenski, pa vendar tako malo živahnosti, tako malo pogumnosti! Zato pa so vam drzni nasprotniki povsodi naprej. Slovenci, ta sramota mora izginuti s slovenskega imena!

Spodnji Štajer je slovenska zembla. Na njej moramo ostati gospodarji mi Slovenci. Krasna je naša domovina, ne dajmo je iz roke! Slovenci, na dan!

zboru za letošnje leto. Izdatki so proračunjeni na 19,161.355 kron, dohodki pa na 10,266.007 kron! Primanklaj iznša torej ogromno svoto 9,035.348 K! Tako je gospodarstvo nemške večine v deželi!

Ker se pa primanklaj mora poravnati, vzela bo dežela zopet 367.100 K na posodo, jemala 45% naklade od zemljiskega davka ter še nadalje pobirala vse dosedanje deželne naklade. Kmetje so posebno lahko veseli visoke naklade od zemljiskega davka!

Deželna uprava stane denar in vsak deželan uvidi, da se to mora plačati. Kar je potrebno, je potrebno. Toda veselje do davkoplacanja pa mora miniti vsakega deželana, ako vidi, da se deželni denar izdaje za nepotrebne stvari ali pa v korist samo jednega naroda in v škodo drugega.

In tako se dela pri nas na Štajerskem. Ali je dežela zavezana plačevati društvi, ki so samo v zabavo, velikanske svote? To pa je storila letos dežela. Nemški pевski zvezi se je podarilo 10.000 K. Kaj je koristila nemška pevska zveza štajerski deželi v bodoče? Nikdar nič! Še večja pa je svota, ki jo je namenil naš deželni odbor nemškemu gledališču v Gradcu. Znaša 29.000 K. Kaj ima dežela od nemškega gledališča v Gradcu? Kaj koristi gledališče štajerskemu kmetu? Nič in zopet nič! Ako se nemški Gradčani hočejo zabavati v gledališču, naj sami sežejo v žep ter si plačajo zabavo. Zdaj še samo to manjka, da bo dežela nosila vse stroške, ako si Nemci priredijo kje kako plesno muziko!

Deželno gospodarstvo.

Gospodarstvo naše štajerske dežele imajo Nemci v rokah in sicer liberalni in nacionalni Nemci, katerih je v deželnem zboru večina. Ker še ti Nemci dosedaj gospodarijo tudi čez blizu pol milijona Slovencev, zato imamo pravico, se večkrat ozirati na gospodarjenje vladajočih nemških strank.

Gospodarstvo naše štajerske dežele ni tako, da bi moglo z veseljem napolnjevati davkoplacovalce. To se razvidi iz proračuna, ki se je dne 18. julija predložil deželnemu

Uro pozneje, ob 11. pred poldne, pa so že zapeli šentjungerski zvonovi — in hkrati zreški — milo in tužno mlačenču, Lukežemu Mihcu, kateri se je bil dan poprej ponosrečil.

* * *

Lukež je bil mož blagega srca, pobožen, veljaven in spoštovan kmet ne le v Lokvi, ampak v vsej župniji in še črez njene meje vun. Če so se kmetje župljani posvetovali o kakšni važni zadevi, je bil Lukež vedno med posvetovalci in njegova beseda je kaj veljala. Ako je bilo na kakšni imenitni kmetiji naše župnije ženitovanje, je bil gotovo Lukež starešina.

Rad v veseli družbi, gostoljuben, a nikakor ne potraten, je imel Lukež vsako leto doma veče koline (furož), na katere je povabil sorodnike, sosede in prijatelje. Gostije v njegovi hiši so bile vedno velikanske — trajale so od pondeljka do petka v tistem tednu — sedmine za njegovimi ranjkimi vselaj obilne.

V značaju sorodna je bila Lukežu njegova žena Zofija, ženska bolj majhne postave, močne, podsedene rasti, dolgih kostanjevih las in okroglega lica. Slovela je posebno kot dobra kuharica, in še bolj pa kot štedljiva gospodinja. Če so priredili kje v širni sosed-

šini le količaj več in obilnijo pojedino, vodila je ob takšnejši priliki kuhinjo vedno «Žofa». Kakor so njega iskali pri ženitvanih za starešino, tako je bila ona priljubljena vodila.

Lukež ni bil ravno premožen, pa shajal je dobro. V hiši navadno ni bilo suhega denarja, a dolgov tudi ni imel. Drugega blaga in imetja, kakor oprave, žita, živine, krme itd, pa je imela hiša vedno zadost, v tem ni bilo nikdar pomanjkanja.

Lukeževa domačija je sredi vasi: nad Lukežem je sosed Urban, niže Lukeža sosed Hlodec. Več hiš pa v Lokvi ni.

Hiša je predi lesena, zadi zidana; pokrita je s škopom; ravno tako so pokriti hlev za govejo živino, hlev za ovce in svinjak. Hišo je postavil naš Lukež, druga poslopja so pa starejša, toda v dobrem stanu, ker se je streha na njih zmiraj skrbno popravljala.

Okoli poslopja je gorica, tik gorice precej velik vrt, na drugi njeni strani lep sadunosnik. Po gorici se po leti sprehajajo in pasejo debeli domači ščetinarji, na vrtu opaziš navadno zelenjad in cvetnice: po sadunosniku pa najdeš sadno drevje, posebno gruške, jablane, požlahtnjene črešnje, višnje in češljive; tudi po gorici je češljiev in nekaj praprotnic, na vrtu nekaj špengljev.

Listek.

Lukežev Miha.

Slika iz kmečkega življenja na južni strani Pohorja.

»Ali že veš, Anzek?«
»Smo že slišali, stric... strašno!«
»Z Lokve v Gorenje prideš pol ure, jaz pa hodim danes že poldruž uro, pa ni konca poto. Noge so mi trde, odeham si in odeham, pa ne gre naprej. Tukaj v globnjaku v senci moram zopet počivati... oh!«
»Greste v farovž, stric, ni res?«
»Grem, da bodo zvonili, moj Bog, moj Bog!«

To je bil kratek razgovor med starim Lukežem in njegovim stričnikom Anzekom pred Gorenjami, gorsko vasjo na južni strani Pohorja.

Stari Lukež seže zdaj po klobuk širokih krajev, ki je ležal na tleh poleg njega in ga dene na glavo. Potem vzame palico in se vzdigne z naporom od velikega kamena, na katerega je bil sedel v globnjaku. Počasi kroka proti Gorenjam in farovžu. Drži se sključeno, noge se mu tresejo, v očeh mu igrajo solze, opira se na zakrivljeno leskovo palico.

Deček pa gre, poslovivši se od starega moža, rekoč: »Srečno stric!«, svojo pot.

Slovenski kmet pa tudi s svojega gospodarskega in naravnega stališča ne more biti zadovoljen z deželnim gospodarstvom. Nemci si vzdržujejo z deželnim denarjem štiri gospodarske šole, Slovenci ne privoščijo nobene. Nemškim meščanom mora pomagati slovenski kmet plačevati eno realko, eno gimnazijo, dvajset meščanskih šol, in nima od tega nobenega haska. Kot zahvala mu je, da nemška večina v deželi podpira südmarto, ki kupuje za Nemce slovenske kmetije, da podpira šulferajn, ki izpodriva slovenske šole ter vzgaja nemškutarijo, vir vseh nemirov na Spodnjem Štajerskem, kot zasmeh mu mora biti, da se podpirajo z deželnim denarjem tudi nemški študentenheimi po slovenskem Štajerju ...

Spodnještajerski Slovenci nismo in ne moremo biti z deželnim gospodarstvom zadovoljni in naša želja, da se ločimo od Gradca in si Slovenci na Spodnjem Štajerju sami gospodarimo, postaja od dne do dne večja in gorkejsa!

Politični ogled.

Obrtni nadzorniki. Število obrtnih nadzornikov se je v Avstriji s posebnim ministrskim odlokom zopet pomnožilo za tri in znaša sedaj njih skupno število 24. L. 1884. jih je bilo še samo 9. Vidi se, da vlada z večjo pozornostjo skrbi za obrtnike nego pa za kmete z ozirom na njih zadruge. Kmetje-zadrugarji bi bili veseli, ako bi imeli toliko nadzornikov za svojo organizacijo, kakor jih imajo obrtniki.

Gjuro grof Jelačič, brat slavnega bana Josipa Jelačiča, je umrl dne 20. julija v Zagrebu. Posvetil se je vojaškemu stanu, a bil upokojen zaradi svojega hrvatskega mišljenja. Pozneje je obrnil vse moči v to, da se povzdigne kmetijstvo na Hrvatskem. Od l. 1873 do smrti je bil predsednik gospodarskega društva. Političnega življenja se ni več udeleževal. Le l. 1889. je prišel v hrvatski sabor, ko se je glasovalo o predlogu zastopnika Barčiča, naj se zaprosi cesar, da se Dalmacija združi s Hrvatsko. Vsedel se je na klopi hrvatske opozicije in glasoval ž njo za združenje omenjenih kraljevin. To je vzbudilo takrat velikansko navdušenje pri hrvatskih rodoljubih, a v celi javnosti veliko pozornost. Med Hrvati ostane pokojnemu grofu trajen spomin.

Sv. oče učiteljem. Znani prvoroditelj za katoliško združenje učiteljstva, dunajski

Zunaj vasi so posestvu pripadajoče njive, travniki, pašniki in gozdi.

Stari Lukež je redil po šestero glav goveje živine, do 20 ovac, včasih nekaj koz, po 20 svinj, precej kokošij in več puranov.

Imel je svoj domači mlin in lep vinograd na Pihovi.

* * *

Pri Lukežih je bilo čvetero otrok, ena hči in trije sini. Hči Barba se je omogožila na Urbanovo, najstarejši sin Martin v Sopočje v Boharinji, srednji sin »Juhan« je bil slaboumen in le za pastirja sposoben, najmlajši sin Miha, to je tisti, ki se je ponesrečil, pa je bil ravno prevzel domačijo, dasi še ni bil dopolnil 20. leta.

Na Lukežem je živel tudi starega gospodarja brat Franc. Na desni nogi štantav, ni bil za vsako delo, posebno ne za delo na polji. Po zimi je orodje popravljal, koše in jerbase pletel, coklje delal, treske kalal, stelo sekal in živini stregel. Po leti pa je hodil v planino strešne skodle (šikeljne) delat, da si je s tem kaj zaslužil za to in ono potrebo, zlasti za ljubi tobaček.

Franc je bil visoke rasti, desno nogo je imel v kolenu sloko in trdo, ker se je bil s sekiro na koleno vsekal. Nosil se je prav po starci pohorski noši. Imel je dolge, črez tilnik

meščanski učitelj Moser je prejel laskavo pismo, v katerem sv. oče mej drugim pravi: «Da nihče ne more biti dober državljan, kdor ne časti Boga in je brez vere. Seveda so časovne razmere sovražne in je potrebno prodirati proti toku. Toda bodite pogumni! Nič velikega ni mogoče izvesti za Boga in domovino brez hrabrosti in stavitnosti». To pismo najvišjega poglavara katol. cerkve izpričuje, s kolikim zanimanjem zasleduje sv. oče katoliško gibanje med učiteljstvom. Njegove apostolske besede morajo katoliško učiteljstvo vzpodbuditi k vstrajnosti nasproti obrekajočemu nasprotniku.

Moravski češki katoliški shod se vrši v dneh 25., 26. in 27. septembra. Shod se vrši v Kromeriju. Na dotičnem oklicu so mej drugimi podpisani posl. Hruban, kanonika princ Hohenlohe in Visnar, grof Jaroslav Thun, župan Pistecky iz Kromerija in mnogo drugih odličnih katoliških mož.

Bolgarija kraljevstvo. Iz Bolgarskega prihaja vest, da bo kneževina Bolgarija dobila kmalu naslov kraljevstvo. Tako baje želi sedanji knez Ferdinand, da bi se lažje oženil. Veliko se je govorilo in pisalo, da se Ferdinand oženi s črnogorsko princezinjo Ksenijo, zdaj se zopet zatrjuje, da je Ferdinand opustil misel na to ženitev.

Lakota v Rusiji. L. 1898 in 1899 je bila huda lakota v Rusiji in ista se obeta Rusiji tudi letos. To pa zaradi slabe žetve. Iz premogih krajev prihajajo poročila: «Velikanska vročina. Njive in travniki so požgani». Vsled tega se je batilo, da bo ubogo rusko ljudstvo zopet trpelo lakoto.

Ponemčevanje Poljakov na Nemškem. Pruska vlada je izdala zopet tako krut ukaz: Vojake novince je izvezžati izključljivo v nemškem jeziku. Vsak vojak, ki radi nezadostnega znanja nemščine ni zadostno izvezžan, mora služiti še jedno leto pri vojakih. S tem so seveda prizadeti edino poljski vojaki novinci. Vidi se, da Nemci prehajajo iz ohole dobe v surovo dobo. Tako ne more ravnati noben plemenit narod z drugimi narodi!

Vojска v Južni Afriki. Angležem se je posrečilo, da so ujeli člane oranjske vlade in ob enem zgrabili vladne papirje. Iz papirjev je razvidno, da jih je od 75.000 prebivalcev oranjske države 35.000 na begu, 10.000 ujetih, 17.000 jih živi v mestih, ki so jih zasedli Angleži, 13.000 pa še je slobodnih. Angleži se lažejo, da sedaj pada Burom pogum in da utegne v Južni Afriki meji Buri zmagati stranka miru, ker ujeti

segajoče lasi, gladko obrit obraz, na glavi črn klobuk z nizko oglavnicu, oprsnik z dolgo vrsto okroglih svetlih gumbov, dolgo, zadi na tri krila prirezano črno sukno iz domaćega sukna, dolge ozke hlače in čevlje na kveder, gosto z žreblji podkovane.

Kakor druga leta, šel je Franc tudi v poletju 1863 v planino kalat skodle. Les pa v planini ni stal nič, ker je delal skodle iz rtin, ki se pri napravljanju plohov kakor votli spodnji del debla odžagajo. Za živež je vzel seboj mešič turšične moke, potrebne zabeli in soli. Razen tega je še položil v koš, ki ga je vzel pri odhodu na hrbet, piskrček, skledico, ponvo, roglo in leseno žlico; izmed orodja sekiro in kalanco. Stanoval je v drvarskej bajti, kuhal si je sam.

Kake štiri tedne po Francetovem odhodu mu je sledil z vozom in voli v planino Lukežev Miha, da mu zapelja nakalane, v snope povezane strešne skodle v Zreče k lesotružcu.

Dospel je do strica Franca še pred mramom. Izprekel je pred bajto vole in jih spustil past. Potem pa sta Franc in Miha kar hitro naložila pripravljene skodle na voz ter jih trdno povezala z verigami.

Miha je stopil zdaj za voli, da jih prižene bliže bajte, stric Franc pa je šel v bajto večerjo kuhat.

člani oranjske vlade so bili voditelji bojapogumne stranke. V resnici pa se bodo Buri bojevali nadalje tako hrabro kakor dosedaj. V zadnjem času razvijajo Buri zelo živahno delavnost. General Botha pa je sporočil Angležem, da bode vse angleške častnike, ki mu pridejo v roke, postrelili, ako bodo Angleži koga izmed ujetih Burov obesili.

Katoliški ministerski predsednik na Danskem. Namesto odstopivšega protestantskega ministerstva Sehested pride na krmilo protestantskemu danskemu kraljestvu katoliški škop Holstein Ledreborg. Ta je bil v prejšnjih letih tudi protestant, a se je povodom nekega potovanja v Rim s svojimi stariši vred povrnil v katoliško cerkev. Nadejati se je, da bo novi mož zbral okoli sebe može čim največ sorodnega si mišljenja.

Dopisi.

Iz Št. Ilja v Slov. gor. (Z maga naših mladeničev.) Znano je čitateljem »Slov. Gospodarja«, da so bili naši domoljubni mladeniči ovajeni pred sodiščem, da so omazali v nemških (frankfurterskih) barvah barvano tablo na Šulfereinske šoli v Št. Ilju. Dolgo se je motala ta stvar, a slednjič je vendar zmaga na naši strani. Vsi oboženci so bili v soboto dne 20. julija pri obravnavi pri c. kr. okrajnem sodišču oproščeni kazni in stroškov.

Silno poparjena je vsled tega naša šentiljska nemškutaria. Mi gremo ponosno naprej! Tovariši! Ponosno dvignimo našo zastavo in pokažimo nasprotnikom našim, da smo pošteni in mirni, ako nas nasprotniki v miru puste, a odločni in radikalno-narodni, če nas kdor napada. — Naša organizacija na katoliško-slovenski podlagi kaj bujno raste in v kratkem bomo slavili ustanovitev »katoliško-mladeniškega-izobraževalnega društva za Št. Ilj in okolico«. Mlademu namerjanemu društvu želimo: »Rasti in procvitaj v prid naroda slovenskega tu ob meji Slovenije!« Branislav.

Iz Ormožke okolice. (Slovenci, podpirajmo se!) Mesto Ormož je, kakor je po celi naši lepi slovenski domovini znano, veliko mesto — nemškutariov in šenererjančev, a znano je tudi, da stanuje v tem mestu med plevelom nemškutarije še dokaj zavednih narodnih mož.

Imam mnogokrat priložnost priti v naše mestece po opravkih. Tukaj si ogledujem deljanje in nehanje Slovencev in nemškutarjev.

Ko sta se navečerjala dobro zabeljenih turšičnih žgankov, sta se položila v bajti na dolgo klop, ki je bila ob steni, in si tu dobro odpocila. Napaseni voli so legli pod gosto in košato smreko ne daleč od bajte.

Drugi dan je peljal Miha težko obložen voz v dolino, stric Franc pa je še ostal v planini.

Šlo je urno in veselo navzdol po razjednih in jamastih globnjakih, prav tako, kakor nam popisuje Jurij Vodovnik vozarenje po pohorskih potih, pisoč:

»Kmet desek naloži na voz pedeset,
Si vole napase 'no oklene jih spet.
Jirs, Vaudi, Plaj, Muri, ga z gajžo nakuri,
Kancacija hejc, hejc, boš mogo kaj vlect.«

Kdo je mislil, da bo ta vožnja za Miheca tako nesrečna in za Lukežovo hišo tako žalostna in osodepolna!

Pripeljal je srečno na širšo gozdno plan v Boharinji. Tukaj je ležal prek ravne, neizdolbljene poti debel, gladko okleščen bor. Miha je hotel speljati težek voz črez bor, ki je ravno zapiral pot. Voli prekoračijo brez vsake ovire debeli valec, ali prednji kolesi nočeta steči črez deblo. Da bi spravil voz naprej, stopil Miha na stran k volom ter jih krepko požene. Voli potegnejo z vso močjo . . . Okleščen bor se začne valjati . . .

O ti velenemci, kako so delavni, vse si hočejo pridobiti v svoje roke, v svoje zanke spraviti kar še je količaj slovenskega. — In kaj store naši slovenski može? Nekateri res stoje kakor skala, ob kateri se razbijajo valovi nemškutarskega morja, a malo, malo je tacih.

Slovenci, podpirajmo drug drugega, to je prvi korak, da se ustanovi trdnjava proti sovražniku naših narodnih želj in zahtev. In kaj se zgodi? Niti razumništvo ormoško se ne drži tega gesla. Mi pribijemo brez vsake nadaljne opazke, da se nekatera gospoda ogiba domačega slovenskega gostilničarja... Ravno tako je pri trgovcih in drugih obrtnikih! Žalostno!

Ako dospemo iz okolice v Ormož, nam veleva naša sveta stvar, da se držimo le slovenskih gostilnic in obrtnikov. A slab izgled dobimo od nekatere slovenske ormoške gospode.

Nasprotne pa vendar nisem mogel opaziti. Nikdar še nisem videl katerega koli uda velenemštva ormoškega sedeti in se zavljati v slovenski gostilni — se nahaja med našimi naročnjaki. Kaki razloček je vendar to!

Opazil sem pa, kar z veseljem moram reči, da se zavedni mi prosti prebivalci okolice drže trdno gesla «Slovenec, podpiraj Slovence», in tako dajejo izgled vam gospodom — a žalibog nevidite ga. — — —

Iz Kraljevec. Neki plesnjivi nemškutarski prismojenec je pisal v 13. štv. »Štajerca« v dopisu od Sv. Jurija v Ščavniki dolini o meni celo zbirko nesramnih laži in neumnosti. On piše, kako da vse povsod sramotim »Štajerca« ter da sem imel 20. maja cel govor zoper »Štajerca«, v nekem vinogradu v Kočkem vrhu, kjer me je neki poslušalo okrog 50 delavcev. To je grda, celo črna laž! Imenuj mi ti grdi srboritnik ime tistega gospodarja v Kočkem vrhu ali pa v Kraljevcih, kateri bi imel en dan 50 delavcev? Fej, črni nemčurski dopisun »Štajerca«! Sladek si ko měd, pa lažniv kakor satan! Imenuješ se s svojim podpisom »Štajerčev fant«. Pa zopet lažeš, ker dobro te poznamo, kot kosmatinca volka v ovčjem oblačilu.

Dalje pravi ta dopisun, kako da silno sovražim in preganjam »Štajerca«. Do sedaj še nisem te »giftne krote« nikdar in nikjer preganjal, da bi mogla bežati ali skakati, pač pa sem jo lepo mirno in hitro, ako mi je po sili v roko prišla, zanesel tje, kjer je za njo najpripravniji prostor.

Dragi mi somladenci slovenski! Tudi Vi tako storite s »Štajercem«, ako se pričnotapi med naše poštene, slovenske, katališke časnike. Mladenci! Tovariši! Delajmo,

in že prej ko se Miha ozre, popade ga valjajoče se drevo za noge ter ga vrže na tla....

Miha silno zaječi in vpije. Pa nikogar ni bilo blizu, ki bi bil vole ustavil ter nesrečnega Miheca pogube rešil. Voli vlečeo in vlečeo.... Bor se pred prednjima kolosoma vala po Mihečevih nogah, črez trebuh in prsi do glave.... Zlomil mu je noge, razmečkal trebuh ter zdobil prsi, da je bil ponesrečenec v nekaterih minutah mrtev. Bor se je privalal do drevesa, stoečega ob potu, potem pa ni šlo dalje. Voli so obstali, povoženi voznik Miha pa je že izdihaval svojo dušo....!

* * *

Popoldne tistega dne pride Žvab, kmet v Boharinji, slučajno na mesto nesreče. Straten pogled za njega!

Eden vol je stal, drugi je ležal in prežekal. Truplo ponesrečenega Miheca je bilo povaljano in vso v krvi. Bor mu je ležal ravno na tilniku, tako, da je glava, z obrazom nekoliko nastran, gledala izpod njega. Težek voz pa je stal na drugi strani ploha.

Žvab, ugledavši vole in voz, pod vozom pa mrliča, se ustraši, da je bil ves trd od strahu. Nekaj trenutkov zre plaho pred se

skrbimo in trudimo se, da pridobimo vsak vsaj po jednega naročnika za naš najcenejši slovenski list »Naš Dom«. Nepozabite pa, kakor je rekel že neki mladenič iz Jarenine: Ptujskoga lažnjivega klukca v peč, »Slovenskega Gospodarja« na mizo, »Naš Dom« pa v roke! Josip Stelcar, slovenski fant.

Iz Žič. Dne 29. m. m. napravili so konjički heilovci izlet v zajčki samostan. Ko so se vračali domov, obnašali so se tako izzivajoče, da je vsakemu poštenemu človeku presedalo. Pripeljali so se tudi v naše miro-ljubne Žiče do g. župana z glasnim kričanjem in vpitjem »Heil und Sieg«. Tukaj so zahtevali vina. Ali vrla hčerka g. župana gdč. Trezika jih je odslovila s kratkimi besedami, da za take hajlovce nema vina. Hoteli so pregoroviti tudi g. župana, da bi ž njimi vred klical heil. Ali g. župan, vrl narodnjak, jih je odgovoril, da je in ostane zvest sin matere Slovenije. Odšli so poparjeni naprej do g. Jeriča. Ali tudi tukaj se jim ni veliko bolje godilo. Otroci okinčani z lipovim cvetjem, pozdravljeni so jih z glasnimi »Živijo«-klici takoj, da so kmalu pobrali svoja šila in kopita, ter odšli domov. Tako je prav! Zatoraj vam pa svetujem, dragi heilovci, da ne prideveč v naše slov. Žiče, kajti: Mi smo Žičani, — Po naših žilih teče kri, — Vse zavoljo domovine!

Priprst žički fant.

Iz Pristove pri Sv. Emi. (Mila prošnja zborovalcev.) Da bi duhovnike v politiki za vselej v kot potisnili, so naš dobri g. nadučitelj Strmšek s pomočjo tistega študenta, ki se tako nekako piše, kakor bi za bukvo čepel, napravili tako društvo, v kojem za duhovnika ni prostora. Nekateri Ponkovčani in Št. Petričani smo šli na limanice. Pa čujte! Ker je »Rodoljub« prehitro označil pravi namen našega društva, nas ponkovski kmetje po večini ne marajo. Mi smo tedaj na Ponkvi že pogoreli. Pri zborovanju v Šmarji pa smo se popoldne tako obnašali, da nas mora biti sram, smo tedaj drugokrat pogoreli! Potem smo šli v Dramlje, pa smo jo skupili; udrihali smo močno po duhovnikih, nato pa se nam je mudilo skozi okno in vrata. Naš siloviti govornik Zabukovšek pa jo je popihal kakor petelin na streho in je za dimnikom iskal zavetje. smo tedaj spet pogoreli. Spet pa smo mislili, da bomo dobrodošli vsaj v Pristovi, kamor nas je bil Anzelov Anzel povabil, pa smo šli v lušno Pristavo. Da bi cela slavnost bila bolj veličastna, smo se pripeljali z okinčanim vozom. Da bi bil učinek sijajnejši in pa da bi nam narekovali in sestavili prav jedrnate resolucije, vižali so nas študent Zabukovšek z nekaterimi drugimi gospodi; posebno modro

so nas vižali še gospod nadučitelj Strmšek, gospod nadučitelj iz Zibike in še eden — sprejeli pa so nas prav lepo in nam roko stisnili gospod šentemski učitelj Hinko Šumer. To pa niso kaki Slomškarji, marveč zvesti udje one zvezze, ki je o binkoštih po svojem predsedniku Jelencu na Bledu prav ponosno povdarjal: »Šola mora biti cerkev prosta!« Ker se nismo dosti varni čutili, smo samo nekoliko prikriti po farjih udrihali in ljudi opominjali, da jih nikar več ne poslušajo v politiki. »Štajerca« se nismo nič dotaknili, ker nam ni na poti. Kot pravi vzgled dobrega poslanca smo postavili barona Rokitansky-a, pa bi še bili Vračkota, a smo se bali, da bomo šli pod kap. Sicer smo pa trije govorili prav dolgo in čudno lepo. Vse smo storili, da bi jim omehčali srca, a ti šmentani Št. Emičani! ostali so mrzli kot led. Kako dobro, da so nekateri jungovski učitelji in škrici bili z nami, da so vsaj ti-le ploskali. Ti so močno, močno ploskali in odobravali našo modrost — saj je bila to njihova modrost — drugi so nas pa le gledali kakor pritepene cigane. Pa smo si mislili, da bodo sprejeli od Strmšeka in Zabukovšeka sestavljene resolucije, v katerih smo obosili abstinencno politiko naših deželnih poslancev in istotako obsojali »Slovenskega Gospodarja«, »Naš Dom« in vse druge konservativne časopise in zahtevali enkrat za vselej, da se duhovniki ne vtikajo v politiko, a spet smo pogoreli. Samo mi, kar se nas je bilo tja pripeljalo iz Ponikve in Št. Petra in pa prej imenovani gospodje, bilo nas je blizo deset, smo vzdignili nežne roke; vsi drugi so glasno ugovarjali in godrnjali, da nas je bilo strah. Pa smo le rekli bolj rahlo: Soglasno sprejeto. Da bi ne bilo treba našemu študentu na streho za dimnik, smo zborovanje hitro zaključili.

Na čudno veliko množico udov, ki se je vpisala, ne moremo biti ponosni, ker jih je samo en par. Pa eno tolažbo smo vzeli s seboj, namreč to, da je papir potrežljiv, da bomo lahko poročali v »Rodoljub« in »Slov. Narod«, da so nas v Pristovi čudno sijajno sprejeli in močno občudovali našo modrost, modrost Ponkovskega Vrečkota in Št. Peterskega Kregarja — oziroma njunih šepetalcev! Da, da, to smo dolžni stanovskemu ugledu gospodov Strmšek, Šumer itd. V resnici smo pogoreli, smo ubogi pogorelci. Naj poročamo tako ali tako, srce nam zdaj ne najde pokoja, dokler nam dragi bralec »Slov. Gospodarja« ne naznani drugega kraja, kjer nas čaka boljši sprejem. V Dramlje in Pristavo nikdar več! Fitigott!

in stoji, kakor da je pribit. Pa kmalu se zdrami in zavede ter stopi hitro bliže, da bi se prepričal, še li ponesrečenec živi ali je že mrtev. Eno roko mu položi na čelo, za drugo pa mu potiplje žilo na zapesti. Pa, oh joj, čelo je mrzlo kakor voda iz studenca in žila se ne gane! Spoznal je takoj, da se je že davno ločila duša od telesa in da tu ni več pomoći.

Vendar hoče hitro rešiti ponesrečenca, katerega je bil kmalu spoznal, iz strašnih klešč. Spreže torej vole in potegne z njimi voz nazaj. Potem vzame drog in zvala z njim teški bor z na pol zmečkanega in s krvjo pokritega mrliča.

Kaj pa zdaj?.... Na, Žvab je bil razumen mož in hitro razsodil, česa je treba. Najprej priklene vole k drevesu, da niso usli. Potem teče naglo, kakor hitro more, domu in pove, kaj se je zgodilo v gozdu. Doma so naredili nosle, na katerih so pozneje zanesli mrliča v bližnje Sopočje, na kmetijo, kamor se je bil pred leti priženil starejši Mihečev brat, Martin.

Ko še Žvab drugo potrebno zaukaže, teče v eni sapi v Sopočje, da bi tu priznali in polagoma odkril in povedal bratu in svakinji ponesrečenega Miheca, kaj je našel v gozdu..

Sopočnik ravno pripelje gori izpod njiv voz rekitja za steljo, ko stopi Žvab na gorico. Začne se med kmetoma ta-le pogovor:

»Srečo dobro!«

»Bog jo daj!«

»Si teško naložil.«

»Ne preveč.«

»Kam pa ti, Žvab?« vpraša Sopočnik.

»E, prihodnji teden bi radi nekaj dreves podrli, pa grem, da dobim ljudij,« odgovori Žvab.

Dalje prih.

Kdor ne dela, naj tudi ne je. V hudi zimi pride čriček k svoji sosedji mravlji in jej reče: »Ljuba soseda, daj mi kaj živeža, ker sem lačen, pa nimam ničesar, da bi se nasnil.«

»Ali si nisi po leti nabiral živeža za zimo?« ga povpraša mravlja.

Čriček odgovori: »Nisem imel časa, da bi si nabiral živež.«

Mravlja ga zopet vpraša: »Kaj si torej počel po leti?«

Čriček odgovori: »Popeval sem in sviral.«

»No dobro,« odvrne mravlja, »ako si po leti sviral, pa po zimi pleši, zakaj kdor ne dela, naj tudi ne je.«

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

† Dr. Jožef Pajek.

Neusmiljena smrt letos med lavantinskimi duhovniki kruto gospodari. Zopet si je izbrala v njihovih vrstah svojo žrtev. Danes zjutraj ob pol treh je preminol v srečno večnost milostivi gospod konzistorialni svetovalec in kanonik dr. Jožef Pajek. Kratka, a huda bolezen mu je uničila življenje. Njegova smrt pomeni za lavantinsko škofijo izgubo neumornega delavca. Njegovi telesni ostanki se bodo jutri v petek ob 3. uri popoldne v stolnici blagoslovili in potem odpeljali v Konjice, kjer se bodo v soboto ob 9. predpoldan položili k večnemu počitku. Njegovo dušo priporočamo goreči molitvi. — N. v m. p.!

Zaupni shod štajerskih rodoljubov se bode vršil še le v II. polovici meseca avgusta v Mariboru, najbrže dne 22. avgusta. Razgovarjalo se bode o celiem političnem in gospodarskem programu štajerskih Slovencev. Vabila za osebe se bodejo v kratkem razposlala.

Volilske shode bota imela drž. poslanec dr. Ploj in dež. poslanec dr. Rošina dne 28. julija popoldne ob 3. uri pri Sv. Juriju na Ščavnici v gostilniških prostorih g. Martina Slana; dne 4. avgusta po večernicah se bode zborovalo v Križevcih pri Ljutomeru; za ormožki okraj se bode še naznani kraj, kjer se bode zborovalo.

O zvezi kmetijskih zadrug za južno Štajersko se večkrat povprašuje od raznih kmetijskih zadrug, katere vabi deželna zveza k pristopu. Kakor znano, sodnije niso dovolile, da bi se vpisala tista zadružna pravila za »Zvezzo«, katera so se lansko leto predložila; pač pa je graška deželna sodnija vpisala pravila za nemško deželno zvezo. Upali smo potem, da bode c. kr. najvišja sodnija na Dunaji izdala plenarno razsodbo o tem, ali naj se vpisujejo take zadružne »Zvezze« ali ne. Ker pa take odločbe ni, bodejo se v kratkem z nova vložila pravila zadružne Zvezze za južno Štajersko, katera so popolnem po onih za gračko zvezo posneta. Upati je torej, da bode z ozirom na to mariborska okrožna sodnija odločila tako, kakor graška deželna sodnija. Na vsak način je želeti, da slovenske zadruge še potrijo s pristopom k deželnim zvezam.

Zlato mašo bode 28. t. m. daroval č. g. Valentin Selič, umirovljeni župnik v Kostrevnici.

Društvo katoliških mojstrov se je ustanovilo v Mariboru.

Petindvajsetletnica duhovništva. Dne 23. julija so doživelji petindvajsetletnico duhovništva naslednji iz lavantinskega bogoslovja izisli č. gg. Fekonja Andrej, vpokojeni župnik v Šoštanju, Karba Matija, župnik v Žrečah, Podhostnik Andrej, župnik v Dramljah, Šoštarič Ferdo, župnik pri Malinedelji.

Imenovanje. Č. g. Matija Karba, župnik v Žrečah je imenovan kn. šk. duhovnim svetovalcem. Prav iskreno čestitamo!

Voltive pri frančiškanih. Provincijalom frančišanske provincije sv. Križa v Ljubljani je bil zopet izvoljen preč. gosp. o. Konstantin Luser, kustosom o. Hugolin Sattner, definitorjem pa oo. Placid Fabiani, Nikolaj Meznerič, Angelij Mlejnik, Avrelij Knafelj. Novoizvoljeni definitorji so bili brzjavno poklicani v Ljubljano, kjer bodo nastavili danes za različne samostane gvardijane in vikarje ter izvršili prestave očetov.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezju. Cene in čas vožnje se razvidijo iz inseratnega dela.

Vinogradniki! Čuvajte vinsko trto!

Spisal Anton Kosi, učitelj in vinogradnik v Središču. Knjižica se dobiva pri g. pisatelju, naroča pa se lahko tudi pri vsakem knjigotržcu na Slovenskem. Cena 1 komadu 50 h ali 25 kr. Nizka cena za knjigo z dragoceno vsebino. G. pisatelj v poljudni besedi podaja poglavitna pravila in pojasnila za pokončavanje najnavadnejših trtnih škodljivcev. In ta pravila in navodila so, kakor pisatelj sam pravi, posneta po izkušnjah in izjavah najimenitnejših vinogradnih veščakov, so torej dejanski preskušana ter spoznana kot uspešna in zanesljiva. Knjigo toplo priporočamo za nakup ne le posameznikom ampak bralnim društvom, šolam, okrajinom zastopom itd.

Iznajdba. Gospod Josip Peitler, učitelj in šolovodja pri Sv. Jerneju nad Muto, je izumel nov sedež, ki je tako praktičen, da preseza vse doslej znane sisteme. Posebno pripraven je za šolsko klop, pa tudi za gledališča. Ker namerava izumitelj dobiti na svojo izvrstno iznajdbo patent, ne sme se še sedaj natančneje opisovati. Vrlemu učitelju čestitamo!

Duhovniške vesti. Župnijo v Braslovčah je dobil č. g. knez, svetovalec in spiritual v bogoslovju Jakob Hribenik. Župnijo na Keblu je dobil č. gosp. kapelan pri Novicerki Anton Kolar.

Iz sole. Deželni šolski svet je dovolil, da se sme dvorazredna šola v Sromljah razširiti v trirazrednico. Učiteljica ročnih del v Bučah in Imenem je postala Ljudmila Falk iz Vojnika, pri Sv. Antonu v Slov. goricah Pavla Šijanec.

Spremembe pri posestvih. Dne 29., 30. in 31. julija bo pri tukajnem davkarškem uradu zemljemerec, ki bo dajal pojasnila in navodila glede sprememb pri posestvih.

Davkarski uradniki. Tukajšni davkarski adjunkt Alojzij Kovačič je imenovan officijalom, tukajšni davkarski praktikant Anzelm Schöch pa adjunktom. Davkarski adjunkt Ferd. Hausen iz Hartberga in Franc Stadler iz Slov. Gradca sta prestavljena v Maribor, davkarski praktikant v Mariboru Alojzij Kauvorski je prestavljen v Radgono.

Iz Vidma se nam poroča: 20. julija je umrl tukaj gosp. Anton Aparnik, učitelj, star šele 35 let, previden s sv. zakramenti. V pondeljek popoldne je bil pokopan ob navzočnosti 4 duhovnikov, mnogo učiteljev in obilo drugih udeležencev. Krški pevski zbor, pomnožen z nekaterimi učitelji-pevci, mu je zapel tri žalostinke: prvo (Blagor mu), preden se je vzdignilo njegovo truplo, drugo (Beati, qui in Domino moriuntur) v župni cerkvi in tretjo (»Nad zvezdami«) na pokopališču. Med sprevodom je prepeval pevski zbor »Miserere«. Nagrobnico je govoril svojemu tovariu tukajšni nadučitelj g. Knapič. Šolski otroci so se solzili za skrbnim svojim učiteljem, ki se je vlegel v hladni grob še tako mlad. Naj v miru počiva!

Nezaupnice Žičkarju in Berksu. Nekateri listi so poročali iz gornjega grajskega okraja, da se je državnozborskima poslancema Berksu in Žičkarju izrekla na tamošnjem liberalnem shodu nezaupnica, češ, da nista spolnila, kar sta obljudila. Vsi gornjesavinjčani se porogljivo smejijo tem sporočilom. Poprašujejo se radovedno: »Kaj pa je odločno katoliški poslanec Žičkar obljudil liberalcem? Gg. Pustoslemšek, Žagar, Kocbek, Lipold, ki ste na vso moč agitirali proti g. Žičkarju; ste ga li vi izvolili v državni zbor? ali je vam kaj obetal? Ne smešite se vendar s takimi bedastimi sklepi. Recite rajše odkritosčeno: »Ker smo mi liberalci, Žičkar pa odločno katoliški poslanec, zato smo pobijali njegovo izvolitev in rogovilimo še vedno proti njemu.«

Savinjski. **Dravska dolina v Lehen!** Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Lovrencu nad Mariborom vabi uljudno k prvemu občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo, 4. avg. t. l. ob 4. uri popoldne v Lehnu v prostorih g. Grubelnika po dom. Orozel. Dnevni red:

Pozdrav, slavnostni govor, govor učni prefekt g. A. P. Korošec, volitve in sprejemanje udov, prosta zabava. Na kolodvoru Brezno-Ribnica bodo goste pričakovali vozovi.

Nagle smrti umrl je vrl slovenski mladenič Peter Lah iz Branislavec pri Ljutomeru. V nedeljo 21. t. m., na predvečer njegove sestre Micike zbrali so se veseli svatje v hiši očeta. Brat Peter žaloval je zadnji čas, ker zapusti njegova iskreno ljubljena sestra domačijo. Pogosto je pravil, da takrat ne bo navzoč, ko se sestra odpelja k poroki. In zares ni bil! Okoli 11. ure v noči zapusti veselo družbo, ter se napoti proti sosedni občini — Grabe. Nazaj ga ni bilo več. Domači so mislili, da se je nekje skril. A v pondeljek zjutraj našli so ga mrtvega tik ceste sosedne občine Grabske. Pokojnik imel je neki srčno hibo. Žalost po odhajajoči sestri pretrgala mu je nit mladega življenja. V hiši, kjer bi se moral razlegati veselje svatov, sliši se jok in stok. Pokojni Peter bil je ljubljenc svojih staršev, sosedov in sploh vseh, kateri smo ž njim občevali. Bil je v svojem lepem vedenji prav uzor slovenskega mladeniča. Naj počiva v Bogu in zemlja mu bodi lahka!

Celjska okoliška šola. Krajni šolski svet za Celjsko okolico je sklenil v soglasju z občinskim odborom Celjske okolice, da postavita novo šolsko poslopje in sicer z ozirom na število otrok šestrazrednico za dečke in šestratzrednico za deklice. Toda deželni šolski svet je ta sklep razveljavil. Zakaj to? Po drugod sili deželni šolski svet, da se morajo širiti šolska poslopja, v Celjski okolici pa to zabranjuje, akoravno sta občina in krajni šolski svet za to. Brez vsakega dvoma je razlog ta, da se nemškonacionalni udje deželnega šolskega sveta bojijo dobre slovenske šole. Kajti to je priznana resnica, čim več razredov, tem lažji in boljši je pouk. Da bi bilo premalo otrok za tako razširjeni šoli, to je prazen strah. V Celjski okolici pride na deški šoli na eden razred 89 otrok in na dekliški 93, dočim pride v Ljutomeru na nemški šoli na eden razred samo 27 otrok. In vendar se je v Ljutomeru z veseljem dovolil novi razred! Nemci bodo sedaj delali na to, da se po posameznih občinah osnujejo šole z enim ali dvema razredoma. Vsled tega bodo take šole vedno na slabšem v primeri z nemškimi, ki imajo mnogo razredov. Slovenci, pazite in ne vdajte se!

Stavba nove šole v Gotovljah naglo napreduje. Kakor stavbeniki zatrjujejo, bodo koncem meseca avgusta že dogotovljena. Prvi načrt za to šolo je napravil ravnatelj gosp. Nerat iz Krčevine pri Mariboru, pozneje ga je c. kr. nadinžener Butta nekoliko prenopravil. Pa šola bode, če tudi ne velikanska, vendar po najnovejših načrtih uzorno postavljena in ena izmed najboljih v savinjski dolini. Učitelji imajo poleg šole prosto stanovanje in se bodo učiteljske službe v kratkem razpisale.

Letina v savinjski dolini. Kakor večinoma povsod tako tudi v savinjski dolini letos ne bode sadja, pač pa vinske gorice obetajo izvanredno bogati pridelek; tudi breskve v vinogradih se šibijo sadja. Bog nas le toče obvaruj.

V savinjski dolini se je postavilo letos zopet mnogo novih strelnih postaj. Tako je občina trg Žalec ustanovila štiri nove strelne postaje proti toči v ravnini na polji. Občina Petrovče drugo postajo med vinogradi v Brnici. Tako da imamo ob bližajočej se nevihti celi strelni maneuver.

Opazovalci neviht. Deželni odbor nastavil je po deželi skoro v vsaki občini opazovalca neviht, katerih naloga je, natančeno poročati takoj o vsakej nevihti, da se tako sčasoma na podlagi poročil določi, če strejanje proti toči res tudi kaj pomaga.

Velikanski shod na Rečici dne 21. julija je pač najlepše pokazal, kje je slovensko ljudstvo: na strani kranjskih liberalcev ali na strani stare štajerske katoliško-slovenske

strani. Gromoviti živijo-klici odmevali so vsem govornikom. G. Gostinčarju, ki je razčesal liberalizem; g. Žičkarju, ki je med mnogimi drugimi tvarinami govoril tudi o tiskovnem zakonu ter obsojal zdajšnja porotna sodišča, katera (nadaljne besede smo morali z ozirom na državnega pravdnika izpustiti. — Uredništvo); odobravanie vsem ostalim govornikom, med drugimi tudi vrlemu Lučanu, ki se je javno zahvalil poslancu Žičkarju za državno podporo, s katero se bo popravila savinjska struga nad Lučami itd., vsi ti živahni odobrovalni klici glasno spričujejo, da možem, ki so na katoliškem stališču, se ni brigati za mršave nezaupne glasove naših nasprotnikov.

Iz Sv. Kunigunde na Pohorju nam pišejo: Blagovolite popraviti pomoto v zadnji številki glede naše hranilnice in posojilnice, ki je začela poslovati dne 13. maja 1900, — torej minolo leto, ne nedeljo in je imela koncem leta 1900 prometa nad 56.000 K. Zavod res veselo napreduje. Zlasti je hvalevredno, da fantje in dekleta pridno vlagajo male svote za poznejša leta, ne da bi jih lahkošljeno zapravljali. To je prava pot do blagostanja. Dasi smo ta mesec mnogo razposodili pridnim gospodarjem, vloži se še 3000 K začasno v konjiško posojilnico. Prošnja za novo pošto se kmalu odpošlje. »Naš Dom« se pri nas pridno prebira. Posebno si ga fantje radi naročujejo. Tako je prav!

Iz Celja nam pišejo: Preteklo nedeljo, 21. t. m. se je vršila v kapucinski cerkvi v Celji redka slovesnost. Pobožnega ljudstva se je kar trlo. Celi dan je molilo in prepevalo hvalne pesmi. Cerkev je bila že zelo popravila potrebna, zato je tukajšnji predstojnik skrbel, da se je popravila in s slikami okrasila. Milostivi g. opat celjski je blagoslovil dva kipa, sv. Antona in device Marije in potem druge podobe med obilno azistenco. Pobožnost se je sklenila s hvalno pesmijo »Te Deum«. Cerkev je preslikal akad. slikar Alojzij Šubic, brat znanega pok. Šubica v Parizu, v splošno pohvalo in zadovoljnost.

Iz drugih krajev.

Iz rok matere v vodo. Dne 16. t. m. je utenil v Idriji na Kranjskem 11 mesečni Franc Kalan. Mati ga je vodila po deski preko vode. Otrok ji je zdrsnil iz rok in pal v vodo, kjer je utenil.

Tretji sestanek krščansko mislečega dijaštva se bode vršil 4. septembra t. l. Na dnevnemu redu so zgolj znanstvena predavanja iz bogoslovja, pravoslavlja, modrostvija, zdravilstva in družboslovja.

Gosti so gostilničarja na cesto vrgli. V ponedeljek dopoldne sta prišla v Ljubljani dva slikarja v neko gostilno na Sv. Petra predmestju. Bila sta vinjena in sta v gostilni pri mizi zaspala. Opoldne pa ju je gostilničar zbudil, ker so prihajali gosti na kosilo. To ni bilo pjanima slikarjem prav in lotila sta se gostilničarja, ga pretepla in slednjič vrgla iz njegove gostilne na cesto. Razbila sta tudi več gostilniške posode.

Velikanski požar. Iz Petrograda se poroča, da je v mestu Soloki Novsaledzanski požar uničil 200 hiš.

Konj je ubil 7 letno deklico Leopoldo Fischer v Černičah na Goriškem. Deklica se je igrala na prostem z drugimi otroci. V tem pa pride mimo konj, ki se je prišel napajat, in brene deklico tako hudo v glavo, da jej je razbil čeljusti. Prenesli so jo sicer v mesto, a umirala je že po poti.

Raztrešena zaročenka. V nekem pažnjem predmestju se je dogodil ta-le komični slučaj. Pred županom sta stala zaročenca s svatbenim spremstvom. Ko je župan vprašal njega, hoče-li oženiti dekliso, je ta odgovoril »da!«; ko pa je vprašal njo, da-li vzame zaročenca, je ona odgovorila z »ne«. Svatje najbolj pa zaročenec, so prebledeli; a ko so zaročenko opozorili, kaj je rekla, je zajokala in se opravičevala, da se je bila zamislila.

Po francoskem zakonu »Code Napoleon« se mora v takih slučajih, ako je kdo rekel »ne« namesto »da«, ves poročni čin začeti z nova, počeniši z oklici. Svatje so se razšli, a zaročenca sta se žalostna vračala na svoja doma.

Vročina. Iz vseh krajev sveta prihajajo vesti o grozni vročini, ki je zavladala. Tako so imeli v Londonu dne 12. t. m. 90 stopinj Fahrenheitovih (32° C) in je istega dne 6 ljudij poginulo vsled vročine. V Chicagu je znašala toplina 102° Fahrh. v senci (38.8° C). Tudi v New-Iorku vlada velika vročina.

Društvene zadeve.

Družba sv. Cirila in Metoda vabi k XVI. redni veliki skupščini v Mariboru, četrtek, dne 8. avgusta 1901. leta. Vspored: I. Sv. maša ob $\frac{3}{4} / 10$. uri v frančiškanski cerkvi. II. Zborovanje ob 11. uri v »Narodnem domu«. 1.) Prvomestnikov nagovor. 2.) Tajnikovo poročilo. 3.) Blagajnikovo poročilo. 4.) Nadzorništva poročilo. 5.) Volitev jedne tretjine družbinega vodstva. — Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški. 2. Frančišek Brežnik. 3. Gregor Einspieler. 4. Anton Žlogar. — 6.) Volitev nadzorništva (5 članov). 7.) Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Za mariborsko šolo so darovali čč. gg. mariborski bogoslovci 202 K. Čast in slava mladim rodoljubom.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 10. julija poslali prispevkov p. n. gospoda: Cand. iur. A. Kolšek v Konjicah zbirko 11 K, Fanika Režabek v Konjicah 2 K, pos. taj. Jos. Berk v Konjicah preostanek za kres 6 K, advokat dr. R. Pipuš v Mariboru pri kresu nabранo sveto 13.50 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah ima dne 4. avgusta t. l. svoj XXIV. občni zbor. Podučeval bode takrat dež. potovalni učitelj g. M. Jelovšek v živinoreji. Za zabavo bode petje. Natančneje vspored se objavi prihodnjič.

Bralno in kmetijsko društvo „Sloga“ v Grižah skliče zborovanje dne 19. septembra t. l. in bo takrat podučeval v živinoreji potovalni učitelj g. M. Jelovšek.

Kmetijska zadruga pri sv. Jakobu v Slov. gor. priredi prihodnjo nedeljo, 28. julija t. l. ob 3. uri popoldan v starem šolskem poslopju in sicer v II. razredu občni zbor s tem le vsporedom: 1. Pozdrav načelnika, 2. Poročilo o zadružnem delovanju, 3. Pregled in odobravanie računa za leto 1900 in 4. Slučajnosti. Vsi č. udje zadruge se vabijo k obilni udeležbi. Ako bi pri prvem zborovanju ne bilo zadostno število udov, vrši se občni zbor ob 4. uri popoldne imenovani dan v ravno isti hiši z nepremenjnim dnevnim redom.

Križevci pri Ljutomeru. Prostovoljno gasilno društvo Križevsko pri Ljutomeru priredi dne 11. avgusta t. l. v prostorih g. Ig. Hauptmana, tombolo z godbo. Začetek ob 5. uri popoldne. — K obilni udeležbi vabi

o d b o r.

Šaleška čitalnica v Šoštanju priredi v nedeljo dne 28. julija t. l. izlet v Mozirje, kjer se bode na vrtu g. Feliksa Tribuča ob 4. uri popoldne vršila prosta zabava s petjem in tamburanjem. K prav mnogobrojni udeležbi vabi uljudno

o d b o r.

Konjiška čitalnica ima svoj III. redni občni zbor dne 29. t. m. ob $\frac{1}{2} / 9$. uri zvečer v lastnih prostorih po sledečem vsporedu: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika in knjižničarja; 3. Poročilo blagajnika; 4. Poročilo gospodarja; 5. Volitev dveh preglevalcev računa; 6. Volitev novega odbora; 7. Slučajnosti in nasveti. Na mnogobrojno udeležbo uljudno vabi

o d b o r.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi dne 4. avgusta veselico s petjem in gledališčnima predstavama.

Igrali se boste igri: »Kmet Herod«, burka v dveh dejanjih in »Vedeževalka«, veseloigrav enem dejanju. Omenjam, da nastopijo v igri, kakor v petju sami domači fanti, kateri se k temu prav pridno pripravljajo. K obilni udeležbi vabi odbor. Posebno pričakujemo mladenečje iz sosednjih župnij, ker so nam obljubili tudi fantje od daljne Sv. Ane na Krenbergu, tudi od Sv. Benedikta in Kapeli obisk.

Cerkvene zadeve.

Celje. Sklep šolskega leta tukajšne orgljarske šole je bil jako slovesen. Obenem blagoslovile so se tudi nove šolske orgle, kakor tudi nova hiša. Mil. g. opat celjski Franc Ogradi je navduševal orgljarske absolvente z mičnim in zelo ganljivim govorom. Videlo se je tudi, kako vse svoje moči napenjajo gg. učitelji, da uvedejo sveto glasbo, katera je dozdaj še takorekoč spala v naši vladikovini.

Mladi junak. Dvanaestleten deček je nastopil mornarsko službo na angleškem parniku. Komaj je bila ladja zunaj na morju, že so mornarji mladiču ponujali kozarček žganja. »Prosim, oprostite«, pravi deček, »jaz ne pijem žganja«. Mornarji se smejejo, prisiliti ga pa ne morejo, da bi pil. Ko to zve kapitan, reče dečku: »Hočeš biti pravi mornar, moraš žganje pitti«. »Oprostite, gospod kapitan«, odgovori deček, »rajše nočem biti mornar«.

Kapitan ni bil vajen, da bi se mu kdo ustavljal. Ukaže tedaj mornarju: »Na, vzemi vrv in nasekaj ga po hrbitu; bomo videli ali se uda«. Mornar z veseljem uboga in pretepa reveža. »No«, vpraša kapitan, »boš pil ali ne?« »Prosim«, odgovori deček, »ne morem tega storiti«. »Tako, smrkolin, tedaj splezaj brž do vrha jambora, ter ostani tam celo noč«.

Ubogi deček prestrašen uboga. Drugo jutro se kapitan spomni dečka, ter mu zakliče: »Hoj, splezaj dol!« Deček ne odgovori. »Ali ne slišiš?« Zopet nič. Pošlje mornarja pogledat, kaj je z dečkom. Mornar ga najde na pol zmrzlega. Revež se je z obema rokama oklenil jambora, tako da ga je mornar komaj rešil. Nesel ga je na ladjo, kjer so ga toliko časa drgnili, da se je zavedel. Kapitan mu ponudi kozarček konjaka. »Prosim, kapitan, ga ne morem. Povedal bom zakaj; ne zamerite mi. Doma smo bili srečni, pa oče se je udal pijači. Denarja ni več bilo za kruh. Slednjič so nam prodali hišo z vsem. To je mater tako užalilo, da je začela hirati in je umrla. Malo pred smrtjo me je poklicala, ter mi rekla: Ivan, ti veš, kaj je naredilo pjančevanje iz tvojega očeta. Obljubi tvoji umirajoči materi, da ne boš nikoli pil opojne pijače. Rada bi te videla obvarovanega pred to prokleto strastjo, ki je tvojega očeta pogubila. O, gospod kapitan, hočete li, da bom nezvest obljubi, ki sem jo storil umirajoči materi?«

Te besede so kapitana ganile do solz. Vzel je dečka v svoje naročje, ter rekel: »Ne, mali junak! Le drži se obljube, in ako te bo še kdo silil pititi, povej meni, jaz te bom branil. Za trpljenje, katerega sem jaz kriv, imas tu bankovec, stori ž njim kar hočeš«. Kapitan mu podari papir za 125 kron.

Gospodarske stvari.

Žetev in žitne cene. Pšenična žetev se je v mnogih krajih, zlasti onih, kjer je hitro dozorela, že pričela. Letošnja letina se računi na 36,219.451 q ter bode potem takem z ozirom na lansko slabša za 2 milijona meterskih stotov. Ozimno rž in mešano žito že žanjejo. Kaže se, da bode rezultat ugodnejši nego lani, čeprav so ti pridelki po raznih krajih različni. Rž se lahko steje za

dobro, kajti setve ni poškodovala niti rja niti druge zajedalke. Dozdevno se ceni pridelek na 11.759.778 q proti lanskim 11.13 milijonov meterskih stotov. O zimni ječmen je po ravninah že požet. Pridelek je povprečno srednje vrste, vendar pa prihajajo od različnih strani pritožbe o slabii kakovosti. Radi prezgodne dozoritve so pričeli tupatam tudi že z žetvijo jarega ječmena; kajti ravno tako, kakor pšeničnim setvam se je godilo tudi ječmenovim vsled dolgotrajne suše in vročine slabo; zato pa bodo občutile pivovarne nedostajanje dobrega ječmena. Pričilno se ceni žetev na 10.243.385 q proti lanskim 11.73 milijonov q. Pridelek bode torej z ozirom na množino in kakovost ne povoljnješi nego lansko leto. Oves se je v zadnjem času nekoliko popravil, posebno na Sedmograškem, tuintam pa je tudi slab. V nekaterih krajih so že pričeli z žetvijo, semtretja pa so ga celo popasli. Dosedaj se ne more še nič natančnega reči glede rezultata žetve, vendar pa se za najboljši slučaj računa na 9.5 do 10 milijonov met. stotov. Koruza se je popravila in je splošno lepa. Proso in ajda sta se dobro urasli in razvili samo tam, kjer je deževalo.

V Ameriki je žetev ozimne pšenice končana, pridelek je baje velikanski in izredno lep. Sedaj večinoma mlatijo.

V Rusiji se nadajo dobre žetve, napsotno pa je v ruski provinciji Poljsko žetev kar najslabša. Strahoviti mraz v marcu in aprilu je napravil škode za več milijonov. Nad polovico polja bi bili morali pravzaprav preorati, toda nedostajalo je v to deloma potrebnega časa, deloma pa tudi sredstev za nakup semena.

Na Balkanu kaže setev dobro, v Bolgariji pa se jim obeta celo sijajna žetev, ki bi lansko dobro žetev baje za 50% še prekosila.

Tudi v Italiji se nadajo dobre letine. V južnih pokrajinh je žetev s povoljnim uspehom že končana.

V zadnjem času prihajajo pogosto pritožbe iz Francije, tako da se vidno krči prvotna cenitev žetve.

V Nemčiji se ne zaznava nikako izboljšanje, ter se ceni rezultat kot pridelek srednje vrste.

Dasi bi imela Evropa dovolj vzroka z žitno ceno poskočiti, je to zopet vsled naj-

boljših poročil iz Amerike nemogoče, in cene so danes skoro nižje nego je bilo pričakovati.

Slive. Hud mraz in dolgotrajni mrzli dež sta učinila v Bosni in Srbiji veliko škodo. Prvotno precejšnji up je zmanjšalo močno odpadjanje še nedozorelih sadov, v nekaterih krajih pa je celo vse odpadlo. V hribih se nadajo dovoljnega pridelka, v dolinah pa bode tako slab. V obeh deželah se računi pridelek na 2000 wagonov. Slavonija ne pridele nič; Češka, Moravska, Ogrska, Nemčija in Švica bodo imele nekako producijo (pridelek) srednje vrste. Na Francoskem je mnogo škodovalo zadnje neugodno vreme, poleg tega pa so ogromne množine gosenic znatno potlačile up. Ceni se letina na 30% lanskega pridelka. V Kaliforniji je uničil mraz večji del sadov. Tudi ondi se ceni skupni pridelek samo na 30 odstotkov lanskega; dobro pa bode to, da ostanejo sadovi vsled dokajšnje mokrote debelomesnati.

«Narodnogospodarski Vestnik».

Loterijske številke

Dunaj 20. julija 1901. 88, 12, 22, 82, 51
Gradec > > > 81, 89, 21, 8, 73

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanja objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo se mora znakma za odgovor pridejati.

Proda se.

80% jesihova esenca. 1 liter velja 2 K. Ako hočete dober jesih sami narediti, posmejte 1 liter moje bele ali rudeče 80% jesihove esence z 20–30 litrov studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Zaloga pri R. Bračko v Ptaju. 288 10–10

Hiša se proda na Studencih (pri Mariboru) št. 117. Ima 2 sobi, 2 kuhinji, 2 dvarnici in mali vrt. — Cena se izvrača ravno tam. 362 4–2

Lepo posestvo, rodovitna zemlja, blizu doma in ravne lege proda prostovoljno in pod ugodnimi pogoji Franciška Klinar, p. d. pri Hrašovcu v Podgorju, župnija Sv. Jurij ob Taboru, okraj Vransko. 366 3–2

Dva izvrstna glasovirja. (I. Dohal) velik, krepak glas, (II Gross) manjši. Oba sta v dobrem stanu. Proda Anton Vivod, organist v Spodnji Poljskavi, pošta Pragersko. 381 3–1

Kratek glasovir proda za 25 gld. Berta Volkmar, zaloga glasovirov in harmonijev v Mariboru, Gospodska ulica 56.

V najem se da.

Zago in mlín v dobrem stanu in namočni vodi se da za eno ali več let v najem. Več pove lastnik Vincenc Lah, Pilštajn, Štajersko. 382 3–1

Hiša za trgovino želi vzeti v najem. Ponudbe blagovole se pošiljati upravnštvo „Slov. Gospodarja.“ 387 2–1

Kovačija s stanovanjem vred, tuk okrajne ceste, kjer je dosti dela za dva kovača, se da pod ugodnimi pogoji v najem in se tudi lahko s kovačkim delom odsluži. Janez Svetec pod. Varožek, posestnik in krčmar na Ljubečni pri Celju 315 [8]

Štacuna s trafiko se da v najem. Vprašanja dospošljati je upravnštvo „Slov. Gospodarja“. 388 2–1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanju, deloljubnemu in stalnemu naseljenju osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradeč, poste restante.“ 222

Služba orgljavca in mežnarja se oda in lahko takoj nastopi v Podgorju pri Slovenjem gradcu. — Cerkveno predstojništvo. 375 2–1

Učenec z dobrim spričevalom dovršene ljudske šole (posebno v lepopisu in risanju), ako ima veselje do slikarskega in pleskarskega obrta, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri Avguštin Bečela, slikar za hiše, Ruše. 381 3–1

Službo cerkvenika išče vsakega dela vajen, priden mož, 26 let star, vojaščine prost. Naslov: Alojzij Rojšek, Šermanski hrib, Litija, Kranjsko, 3–1

Učenca, ki je 17 do 18 let star, se takoj sprejme. Plačilo 5 gld. na mesec. Anton Straser, mlinar, Pikerje. 2–1

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Slovenska delavnica za cerkveno umetnost!

Tirolsko

Konrad Skaza

Tirolsko

Sv. Urh — Gröden

se priporoča preč. cerkvenim predstojništvom za prenovljenje cerkvenih del, za preskrbljevanje novih altarjev, lec, rezljanih (Relief) in slikanih križevih potov, posameznih podob, kipov in križev. Specialist za betlehemske jaslice z 30 rezljanimi podob. od 60 K višje.

Za vsako poljubno podobo, altarjev in betlehemske jaslic, pošljem originalne fotografije; za križe pa rezljana razpela na ogled, frankovano vsakemu preč. duhovniku. — Ker pridem v kratkem v slovenske kraje, prosim že sedaj cenj. dopisov, ker si lahko dela osebno ogledam. 243 10–7

◆◆ Naslov je: **Konrad Skaza**, St. Ulrich, Gröden, Tirol. ◆◆

Novo!
Molitvenik
Sveti opravilo.

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal
Jožef Čede,
kapelan.

Cena 70 vin., po pošti

10 vin. več.

— Priporoča —

tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Pozor!

Kdor si hoče sam narediti jesih za domačo rabo, rabi naj jedilni ocetni cvet 3 1/2 kg na 100 litrov vode da najboljšega kisa. 1 kg 70 kr.

K. Wolf-ova droguerija
MARIBOR, Gospodske ulice 12.

Dobi se tudi v steklenicah po 25 kr. Ena steklenica pomešana s 5 litri vode da 5 litrov izvrstnega kisa.

Pozor!
na naslov!
292 6–6

VABILO

k

Jamski veselici

v Hudoluknjo

v nedeljo, dne 4. avgusta

in ponavlja vse nedelje v tem poletju. 389 2–1

V s p o r e d :

• • • • Petje, godba, ples in prosta zabava. • • • •

Cenjeno občinstvo, slavna pevska in razna društva se uljudno vabijo, v obilnem številu se udeležiti. — Votlina je izvrstno razsvetljena. Za točno postrežbo je preskrbljeno.

Največja prednost dobrega ročnega mlatilnega stroja

je, da mlatenje z istim lahko izvršujeta 1 do 2 osebi. S strojem, ki je iz topovine z osiščem na krogle, mlati se čisto in velja

samo 50 gld. (100 K)

Opetnim prodajaicem dovoli se odbitek (rabat). Na željo se oddajo stroji tudi na obroke. — **Enoletna garancija.**

Mlatilnice na vitel za vodno, parno in konjsko gonično silo, rezalnico za klajo in repo, čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in sadje, mlini, žage in droblilnice čresla, krožne žage itd. Popravila vsake vrste izvršujejo se točno in zelo po ceni. Stroji oddajajo se tudi za poskušnjo pod tem pogojem, ako se tekom 5 dñj voznine prosti vrnejo. 330 3-3

Jožef Pfeifer,
tovarna za poljedelske stroje
v Hočah pri Mariboru.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litera za 4'80 gld. **Benedikt Hertl**, graščak, **Golič** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gospaska ulica, Maribor.

Trgovski učenec

z lepo pisavo in z dobrim šolskim spričevalom, slovenskega in nemškega jezika vešč, se sprejme. Predstaviti se je v upravnosti »Slov. Gospodarja.« 338

Opeka

Kdor si želi kupiti prav dobro ožgano zidno in strešno opeko, naj si je naroči pri **Janez Svetec** pod. **Varožek** na Ljubečni pri Celju. 10-8

Pijača

brez vode se prodaja v mojem vinogradu na Leitersbergu. — Ta pijača je še sladka. **Dr. F. Radey**, c. kr. notar.

Na debelo. * Na drobno.

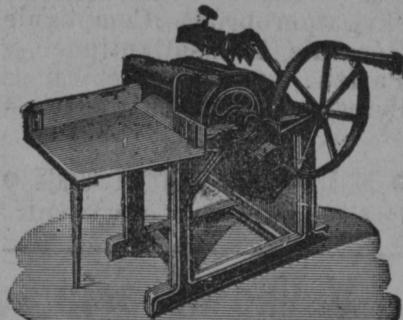
Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebštine v največji izberi.

Opozarja na svojo veliko zalogu traverz, v odvodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

brusne kamne.
Za kose se jamči.

V pomoč Salezijancem!

Žrebanje nepreklicno 30. dec. 1901.

Efektna lotterija

za zgradbo zavetišča in odgojevališča v Ljubljani.

Srečka 50 vin.

Srečke se dobivajo v odborovi pisarni v Ljubljani, Gosposke ulice. — Razprodajalcem popust. 372 3-2

Ravno sem izgotovil veliko množino

nagrobnih kamenov

iz krasnega mramorja v vsaki velikosti, ter jih lahko takoj po nizkih cenah

* * oddajam * *

T. F. Peyer

kamnoseški mojster 306 12-9

Maribor, Kokoschnegg-Alle (Hilariusstr.)

Lekarničarja A. Thierryja balzam

z zeleno nunske varstveno znakom, 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K — poštne prosto.

A. Thierryja centifolij. mazilo
2 lončiča 3'50 K poštne prosto razpošilja proti predplačilu

A. Thierryja lekarna k angelju varhu
v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Dunaj: glavna zaloga, lekarna C. Brady,
Fleischmarkt 1. Budapest: lekarna I.
Török in dr. Egger. Zagreb: lekarna
S. Mittelbach.

Na drobno v vsaki lekarni. 348 5

Prvokrat!

Samo kratek čas v Mariboru!

Kokoschnegg-Allee.

Lifkov svetovnoznanji muzej in panoptikum.

Mojsterska kiparska in mehanična dela, historične in mitologične podobe. Vse v velikih kipi iz voska. 385 2-1

V stopnina 30 h, vojaki od nadrednika nazaj in otroci do 10 let 20 h.

Odprtvo vsak dan od 9. dopoldne.

Postrežba točna. * Nizke cene.

Hranilno in posojilno društvo v Ptui,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

imela je v prvi polovici tekočega leta denarnega prometa . . . K 1,499.876 13 Hranilnih vlog se je vložilo " 369.521 50 vzdignilo pa " 340.654 43 Posojil se je izplačalo : " 234.780 — vrnilo pa " 237.710 35 Oba rezervna zaklada znata koncem junija t. l. " 206.256 08

Hranilne vlove obrestujejo se po 4 1/2 % ter se obresti polletno kapitalizujejo. — Rentni davek plačuje posojilnica za vložnike.

Posojila dajajo se na osebni kredit proti 6 % obrestovanju.

Ce se po posojilo da popularno varno vknjižiti, računijo se 5 % obresti, družače pa 5 1/2 % obresti.

Uraduje se vsaki dan, izvzemski praznike in nedelje.

Ptuj, dne 10. julija 1901.

337 2-2

Ravnateljstvo.

355 1

Romarski vlak na Brezje k Mariji Pomagaj.

Bliža se slavni god Vnebovzetja Matere Božje, katero posebno radi častimo. Zato sem osnoval letos romarski vlak na Berezje k Mariji Pomagaj, in vabim vse Marijine oroke, naj se nam pridružijo. Vlak bode vozil dne 6. avgusta iz Maribora ob 8. uri 25 minut zjutraj.

Od zadnje postaje imamo pač samo eno uro hoda in se zato tudi vozovi ne bodo preskrbeli. Dne 6. avgusta zvečer ob 6. uri bode sprejem, večernice in vrtec igran. V sredo 7. avgusta ob 6. uri zjutraj sv. maša in pridiga, ob 9. uri slovesna sv. maša in pridiga. V četrtek 8. avgusta zjutraj sv. maša in slovo. Romarji se zamorejo peljati na Berezje samo z romarskim vlakom. Nazaj pa se zamorejo peljati v vsakem vlakom, izvzemši z brzovlakom, in sicer tekom 8 dni. Potoma si lahko ogledajo Ljubljano, Sv. Višarje in Blejsko jezero.

Potoma si lahko ogledajo Ljubljano, Sv. Višarje in Blejsko jezero.

Vozni listki se dobijo: v tiskarni sv. Cirila in pri g. Berdaju v Mariboru, pri g. Gajšeku v Poličnah, pri vč. g. Gabercu v Framu, pri vč. g. Groblšku v Slovenskem Bistrici, pri vč. g. Erkerju v Kozjem, pri vč. g. Hraščevu v Šoštanju, pri g. Drag. Hribarju v Celju, pri vč. g. Krohne v Šmarju, pri vč. g. Kumer v Konjicah, pri vč. g. Juršiču deku v Št. Lenartu, pri g. Rogač v Pleterju, pri g. Rozman na Laškem, pri g. Stiglic v Rečici, pri g. Šentjurju v Ptuju, pri vč. g. Vodošek v Vojniku, pri vč. g. Vodgrinu pri Sv. Andreju, pri g. Zagadin v Sesteržah in pri čast. gospodu dekanu Žičkarju v Vidmu.

384 1-1

Vožni red iz Maribora do Ljubljane.

Maribor	ob	uri	8 m 25 predpold.	Vožna cena do Otoče in nazaj.	
				II. razred.	III. razred.
Hoče	"	"	8 " 35	7 gld. 86 kr.	5 gld. 06 kr.
Rače	"	"	8 " 43	7 " 28 "	4 " 71 "
Pragersko	"	"	8 " 52	7 " 28 "	4 " 71 "
Slov. Bistrica	"	"	9 " 04	7 " 18 "	4 " 61 "
Poličane	"	"	9 " 18	6 " 65 "	4 " 25 "
Ponikva	"	"	9 " 45	6 " 11 "	3 " 89 "
Grobolno	"	"	9 " 54	6 " 11 "	3 " 89 "
Št. Jurij	"	"	10 " 01	5 " 85 "	3 " 71 "
Store	"	"	10 " 11	5 " 85 "	3 " 71 "
Celje	"	"	10 " 20	5 " 58 "	3 " 54 "
Laško	"	"	10 " 34	5 " 31 "	3 " 35 "
Rimske toplice	"	"	10 " 44	5 " 31 "	3 " 35 "
Zidan most	"	"	10 " 59	5 " 04 "	3 " 18 "
Hrastnik	"	"	11 " 10	4 " 78 "	3 " — "
Trbovlje	"	"	11 " 18	4 " 78 "	3 " — "
Zagorje	"	"	11 " 26	4 " 36 "	2 " 82 "
Sava	"	"	11 " 38	3 " 99 "	2 " 49 "
Litija	"	"	11 " 48	3 " 99 "	2 " 49 "
Kresnice	"	"	11 " 59	3 " 59 "	2 " 37 "
Laze	"	"	12 " 12 popoldne	3 " 40 "	2 " 25 "
Zalog	"	"	12 " 22	3 " 15 "	2 " 05 "
Ljubljana	ob	uri	12 m 35 popoldne	2 gld. 70 kr.	1 gld. 70 kr.

Polčane, dne 20. julija 1901.

Gajšek.

Slovenska tvrdka!

Weberjevih dedičev naslednik:

Vincenc Čamernik

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster

363 19-5 v Celju

Nova ulica štev. 11.

Delavnica mramornatih altarjev ter drugih umetnih kamnoseških del.

Čez 200 nagrobnih spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov po najnovejših modernih načrtih

vedno v zalogi.

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in struganje mramora s strojno silo.

Lastni kamnolomi.

Postrežba točna.

Priznano solidna i fina dela.

Za neki vinograd blizu Ljutomerja
išče se zanesljiv**nadviničar**

ki vsa vinogradniška dela, posebno pa o novih nasadilih z amerikanskim trsom temeljito razume in s tremi ali štirimi delavec razpolaga. Isti bi imel tudi še jednega viničarja nadzorovati. Ponudbe z obširnimi podatki o dosedanjem delovanju, s priporočili in morebitnimi spričevali ter ob jednem koliko zahteve plače, naj se posljejo pod naslovom: Victor Höbling, k. k. Ober-Commissär, Wien XVIII, Dittesgasse 15. 386 1

Jožef Brandl,
izdelovalec orgelj v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevzamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

Obrise na zahtevanje izdelam takoj.

Ivan Cesar,

podobar, pozlatar in izdelovatelj oltarjev,
v Mozirju na Štajerskem,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu svojo-

veliko zalogo izdelanih podob,

na primer: Marije, Kristusa itd. razne velikosti.

Cene jako nizke.

Prevzamem v prenovljenje stara cerkvena v mojo stroku spadajoča dela. Obrisi za nova dela, oltarje, prižnice itd. brezplačno. 208 6-6

E. Schmarda

3-2 oblastveno potrjena 374
potovalna pisarna v Ljubljani,

Dunajska cesta 6, (Sobrova hiša)

Izdaja vožnih listov tu in inozemskih železnic, in sicer: listkov za navadne vožnje, za vožnjo tje in nazaj, za okrožna potovanja, priredi tudi romarske vlake itd. Izdaja vožnih listov za vse razrede v Avstriji konces. franco-skega parobroda „Compagnie Générale Transatlantique“ v Parizu, katerega parobrodi iz Haver-a v Newyork naravnost brez prelaganja vozijo.

• Najkrajša in najhitrejša vožnja •
iz Evrope v Newyork.

Kdo si želi ohraniti svoj vino-grad v dobrem stanu, in kdor želi imeti od njega kolikor največ haska, istem bode zelo dobro služila knjižica

Vinogradniki! Čuvajte vinsko trto!

Spisal 376 3-2
A. Kosi, učitelj in vinogradnik
v Središču.

Delce, ki je ravnokar izšlo, se naroča pri pisatelju g. Ant. Kosi v Središču, pri g. W. Blanku v Mariboru in Ptaju ter pri Drag. Hribarju v Celju. — Cena knjige je 50 h (25 kr.) s poštino vred. — Pri večjem naročilu se cena zdatno zniža. — Razpošilja se le proti predplačilu!

Veliko denarja

do 1000 K na mesec

lahko zaslužijo osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). — Natančneje pod: „Reell 112“ Annoncebureau E. Kristofflik, Innsbruck. Postfach 36. 237

Razne

uradne pečate

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru